

EWALUACJA I INNOWACJE W EDUKACJI

EWALUACJA POPRAWY JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

pod redakcją

Jana Grzesiaka

UNIwersytet IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU
Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA
W KONINIE

Kalisz – Konin 2014

Tytuł: *Ewaluacja poprawy jakości kształcenia*

Tytuł serii: *Ewaluacja i innowacje w edukacji*

Recenzja: prof. dr hab. Włodzimierz Prokopiuk

Redakcja techniczna i korekta: Ewa Kapyszewska, Kazimierz Orzechowski,
Maria Sierakowska

Skład i łamanie: Piotr Bajak

Projekt okładki: Krzysztof Kraszkiewicz

© Copyright by Jan Grzesiak & WPA UAM w Kaliszu & PWSZ w Koninie
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISBN: 978-83-88335-95-2

Wydawcy:

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu
62-800 Kalisz, ul. Nowy Świat 28-30
tel. 62 767 07 30, e-mail: wpa@amu.edu.pl

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie
62-510 Konin, ul. kard. S. Wyszyńskiego 3C,
tel. 63 249 72 09, e-mail: wydawnictwo@konin.edu.pl

Druk i oprawa:

Mazowieckie Centrum Poligrafii, ul. Duża 1, 05-270 Marki
Tel. +48 22 845 66 55, www.drukksiazek.pl

SPIS TREŚCI

Jan Grzesiak <i>Ewaluacja poprawy jakości kształcenia wymaga poprawy ewaluacji</i>	11
Część 1. POPRAWA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA WOBEC NIEPOKOJU O DYDAKTYKĘ. W 80. ROCZNICĘ URODZIN PROFESORA JÓZEFA PÓŁTURZYCKIEGO	
Józef Półturzycki <i>Kierunki mojej pracy naukowej i dydaktycznej</i>	21
Renata Góralska <i>Publikacje Profesora Józefa Półturzyckiego</i>	27
Kazimierz Denek <i>Ku poprawie jakości dydaktyki uniwersyteckiej – refleksja dedykowana Panu Profesorowi Józefowi Półturzyckiemu z okazji Jego Jubileuszu</i>	35
Jan Grzesiak <i>Niepokój o dydaktykę w procedurze ewaluacji edukacji i nauk o niej</i>	59
Leszek Pawelski <i>Dydaktyczny niepokój może być motorem przemian</i>	73
Beata Przyborowska <i>Kompetencje innowacyjne w życiu osobistym i zawodowym</i>	83
Hanna Solarczyk-Szwec <i>Uczenie się przez całe życie jako metakompetencja</i>	93
Maria Januszevska-Warych <i>„Tygodnika Powszechnego” wizje reformy oświaty w Polsce powojennej (1945-1946)</i>	103
Małgorzata Kabat <i>Meandry dydaktyki. Komunikat z dyskusji z cyklu „Niepokój o dydaktykę – i co dalej?”</i>	123
Część 2. METODOLOGICZNE DETERMINANTY BADAŃ NAD POPRAWĄ JAKOŚCI EDUKACJI	
Mirostław Kowalski, Daniel Falcman <i>Współmierność paradygmatów? Zarys sprzeczności i wyłaniających się zbieżności – perspektywa badań nad jakością edukacji</i>	131
Danuta Waloszek <i>Nowe zadania pedagogiki (i dla pedagogiki) przedszkolnej jako warunek jej naukowego trwania</i>	145
Anna Karpińska <i>Obszary trudności w kształceniu gimnazjalnym - refleksja ontodydaktyczna</i>	159

Ryszard Parzęcki <i>Badania jakościowe nad poradnictwem zawodowym</i>	169
Jolanta Szempruch, Renata Zaborek, Joanna Smyła <i>Ewaluacja jako podstawowa strategia rozwoju edukacji – modernizowanie nadzoru pedagogicznego</i>	179
Część 3. EWALUACJA POPRAWY JAKOŚCI PRACY NAUCZYCIELA	
Kazimierz Wenta <i>E-nauczyciel akademicki w e-learning</i>	193
Elżbieta Gaweł- Luty <i>Nauczyciel- wychowawca jako element integrujący rzeczywistość rodzinną i szkolną. Ujęcie systemowe</i>	203
Marzenna Magda-Adamowicz <i>Twórczy styl pracy nauczyciela w perspektywie ewaluacji jakości edukacji</i>	213
Małgorzata Kabat <i>Zawód nauczyciela i jego jakość. Kilka refleksji z teorii i badań</i>	223
Ewa Kochanowska <i>Kompetencje diagnostyczne z perspektywy nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej (komunikat z badań)</i>	237
Bogdan Urbanek <i>Kompetencje nauczyciela w zakresie nauczania, wychowania i profilaktyki</i>	247
Dominika Machnio <i>Model nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej (w opinii rodziców i uczniów)</i>	263
Rafał Majzner <i>Wybrane problemy ewaluacji kompetencji nauczycieli edukacji elementarnej w zakresie diagnozowania umiejętności i zdolności muzycznych dzieci</i>	273
Tatiana Grabowska <i>Podmiotowość w edukacji – rzeczywistość czy wyzwanie w pracy współczesnego nauczyciela</i>	283
Ewa Zimny <i>Nauczyciele przedszkola w dobie przemian cywilizacyjnych</i>	295
Izabela Plieth-Kalinowska <i>Empatia a wypalenie zawodowe nauczycieli</i>	305
Elżbieta Piątek <i>Znaczenie kształcenia humanistycznego w kształtowaniu kompetencji przyszłości</i>	317
Część 4. EWALUACJA POPRAWY JAKOŚCI PRACY PRZEDSZKOLI, SZKÓŁ I UCZELNI	
Artur Zimny <i>Prawne, organizacyjne i finansowe aspekty prowadzenia studiów o profilu praktycznym</i>	331

Walentyńska Wróblewska <i>W poszukiwaniu uwarunkowań podwyższenia jakości kształcenia w szkole wyższej</i>	345
Włodzimierz Gogolek <i>Dylematy cyfrowej szkoły</i>	355
Anna Krajewska <i>Przedmiot i treści współdziałania dydaktycznego nauczycieli i studentów w fazach procesu kształcenia w ocenie jego uczestników</i>	363
Agnieszka Włoch, Stanisława Włoch <i>Diagnozowanie uczniów – program – realizacja a jakość kształcenia</i>	375
Maria Sobieszczyk <i>Jakość praktyk pedagogicznych – diagnoza, modele i strategie rozwoju</i>	385
Sabina Wieruszewska-Duraj <i>W stronę ewaluacji – przedszkole w obliczu zmiany strategii edukacji dziecka</i>	393
Karolina Kwak <i>Zanurzeni w roztworze podstawy programowej i programów - edukacyjne prawdy i mity</i>	407
Kazimierz Żegnałek <i>Realizacja nowej podstawy programowej w zakresie edukacji wczesnoszkolnej w szkołach wiejskich</i>	419
Część 5. EWALUACJA POPRAWY JAKOŚCI DYDAKTYKI SZCZEGÓŁOWEJ	
Marian Lelonek <i>Edukacja wczesnoszkolna bez podręczników !</i>	433
Ewa Smak <i>Gry problemowe inspiracją w podnoszeniu jakości kształcenia uczniów w młodszym wieku szkolnym</i>	441
Krystyna Żuchelkowska <i>Rodzice w przedszkolu</i>	453
Justyna Wojciechowska <i>Znaczenia zakotwiczone w umyśle dziecka jako wyzwanie dla współczesnej dydaktyki</i>	465
Anna Dziemianko <i>„Zabawa literami” na drodze do poprawy nauki czytania w przedszkolu</i>	473
Joanna Skibska <i>Gotowość dziecka 6-letniego do uczenia się matematyki-komunikat z badań</i>	485
Jadwiga Knotowicz, Stefan Szary <i>Efekty kształcenia w pracy terapeutycznej studentów z dziećmi nadpobudliwymi psychoruchowo</i>	497
Agnieszka Kania <i>Wycieczka tematyczna w edukacji humanistycznej w liceum w kontekście nowej podstawy programowej</i>	505

Ewelina Strawa <i>Skuteczność wdrażania nowych technologii w szkole. W stronę edukacji medialno-informacyjnej</i>	517
Hanna Dworzyńska <i>Chcemy być aktywni – czy współczesne podręczniki nam w tym pomagają?</i>	527
Katarzyna Wojciechowska <i>Środowisko szkolne wyznacznikiem jakości przebiegu edukacji zdrowotnej</i>	535
Gracjana Herman, Honorata Jakubasz <i>Uczeń zdolny - problem czy nadzieja współczesnej szkoły?</i>	547
Część 6. PEDAGOGIKA CZASU WOLNEGO. KRAJOZNAWSTWO I TURYSTYKA	
Pola Kuleczka <i>Wybrane aspekty poprawy jakości edukacji krajoznawczej</i>	555
Paweł Prusak, Jadwiga Sala <i>Krajoznawstwo i turystyka determinantą jakości pracy nauczyciela</i>	563
Ewelina Poniedziałek, Marian Walczak <i>Kształtowanie narodowej, regionalnej i lokalnej tożsamości kolejnych pokoleń Polaków poprzez jakość kształcenia i wychowania szkolnego i pozaszkolnego</i>	571
Kordowski Mirosław <i>Efektywność kształcenia w kontekście potrzeby kształtowania kultury estetycznej w zajęciach pozalekcyjnych</i>	587
Raisa Lewina <i>Реализация программы «Образовательные инновации» на кафедре дирижирования и вокала Гродненского Государственного Университета имени Янки Купалы</i>	601
Magdalena Cieślak <i>Pedagogika muzyki - konieczność intensyfikacji interdyscyplinarnego procesu badawczego</i>	607
Małgorzata Gałczyńska, Marianna Styczyńska <i>Ewaluacja czasu wolnego dziecka w edukacji wczesnoszkolnej na przykładzie wybranych szkół podstawowych miasta Kalisza</i>	615

CONTENTS

Jan Grzesiak <i>Evaluation of improving the quality of education needs to be improved evaluation</i>	11
Part 1. IMPROVING THE QUALITY OF EDUCATION TO WORRIED ABOUT TEACHING. ON THE 80th ANNIVERSARY BIRTHDAY OF PROFESSOR JÓZEF PÓŁTURZYCKI	
Józef Półturzycki <i>The directions of my research and teaching</i>	21
Renata Góralaska <i>List of publications of Professor Józef Półturzycki</i>	27
Kazimierz Denek <i>To improve the quality of university teaching - reflection dedicated to Professor Józef Półturzycki to the occasion of his Jubilee</i>	35
Jan Grzesiak <i>Worried about teaching in the evaluation process of education and learning about it</i>	59
Leszek Pawelski <i>Teaching anxiety can be the engine of change !</i>	73
Beata Przyborowska <i>Competence of innovative in personal and professional life</i>	83
Hanna Solarczyk-Szwec <i>Lifelong learning as meta-competence</i>	93
Maria Januszevska-Warych <i>Visions of „Tygodnik Powszechny” concerning the educational system’s reform in post-war Poland (1945-1946)</i>	103
Małgorzata Kabat <i>Meanders of teaching. Message from discussion of the "worried about teaching - and then what?"</i>	123
Part 2. METHODOLOGICAL RESEARCH DETERMINANTS TO IMPROVE THE QUALITY OF EDUCATION	
Mirosław Kowalski, Daniel Falcman <i>Proportionate paradigms? contradictions and emerging convergence outline - the perspective of research on the quality of education</i>	131
Danuta Waloszek <i>New tasks of pre-school pedagogy (and pedagogy) as a condition of its scientific duration</i>	145

Anna Karpińska <i>Areas of difficulty in middle school education – ontodidactic reflection</i>	159
Ryszard Parzęcki <i>The qualitative research above professional counseling</i>	169
Jolanta Szempruch, Renata Zaborek, Joanna Smyła <i>Evaluation as a basic strategy for the development of education - modernization of pedagogical supervision</i>	179
Part 3. EVALUATION OF IMPROVING TEACHER QUALITY WORK	
Kazimierz Wenta <i>E-academic teacher in e-learning</i>	193
Elżbieta Gaweł- Luty <i>The teacher - tutor as part of integrating the reality of family and school . recognition system</i>	203
Marzenna Magda-Adamowicz <i>The creative style of the teacher's in the perspective of evaluation of quality of education</i>	213
Małgorzata Kabat <i>Teacher's occupation and his/her quality. a few reflections with theory and researchs</i>	223
Ewa Kochanowska <i>Diagnostic competences of the early school education teachers (report on research)</i>	237
Bogdan Urbanek <i>Competences of a teacher in the area of education and prevention</i>	247
Dominika Machnio <i>Model of elementary teacher education (in the opinion of parents and students)</i>	263
Rafał Majzner <i>Selected problems of elementary school teachers' evaluation in the area of children's musical skills and abilities diagnosis</i>	273
Tatiana Grabowska <i>Subjectivity in education - a reality or challenge in the work of contemporary teacher</i>	283
Ewa Zimny <i>Kindergarten teachers in a time of civilization</i>	295
Izabela Plieth-Kalinowska <i>Empathy in context of occupational burnout of the teachers</i>	305
Elżbieta Piątek <i>The role of humanistic education in the developement of future work skills</i>	317

Part 4.	
EVALUATION OF QUALITY IMPROVEMENT WORK NURSERY, SCHOOLS AND UNIVERSITIES	
Artur Zimny <i>Legal, organizational and financial aspects of running studies with a practical profile</i>	331
Walentyna Wróblewska <i>In search conditions increase the quality of higher education</i>	345
Włodzimierz Gogołek <i>Dilemmas of digital school</i>	355
Anna Krajewska <i>Subject matter and content of the co-operation teachers and students in the phases of the teaching process in the rating his participants</i>	363
Agnieszka Włoch, Stanisława Włoch <i>Assessing children - program - realization and quality of education</i>	375
Maria Sobieszczyk <i>The quality of teaching practice-diagnosis, models and development strategies</i>	385
Sabina Wieruszewska-Duraj <i>To part of evaluation in face of change of strategy of education of child – nursery school</i>	393
Karolina Kwak <i>Immersed in the core curriculum and programme solution – educational truths and myths</i>	407
Kazimierz Żegnalek <i>The implementation of the new core curriculum in the field of early childhood education in village schools</i>	419
Part 5.	
EVALUATION OF QUALITY IMPROVEMENT TEACHING DETAILED	
Marian Lelonek <i>Early Primary School Education without Course Books !</i>	433
Ewa Smak <i>Problematic games as the inspiration in improving the quality of education of students in early school age</i>	441
Krystyna Żuchelkowska <i>Parents at kindergarten</i>	453
Justyna Wojciechowska <i>Meaning rooted in child's mind as a for modern didactics</i>	465
Anna Dziemianko <i>„Fun letters ” on the way to improve reading instruction in kindergarten</i>	473
Joanna Skibska <i>The readiness of a six-year-old child to learn mathematics press test</i>	485

Jadwiga Knotowicz, Stefan Szary <i>The research on the effects of students' therapeutic work on educating children with psychomotor hyperactivity</i>	497
Agnieszka Kania <i>Thematic school trip in humanistic education in secondary school in the context of new curriculum</i>	505
Ewelina Strawa <i>Effectiveness of implementation new technologies into the school. towards the media and information education</i>	517
Hanna Dworzyńska <i>We want be active – can contemporary handbooks make it possible?</i>	527
Katarzyna Wojciechowska <i>School environment as an indicator of health education course's quality</i>	535
Gracjana Herman, Honorata Jakubasz <i>A gifted student - problem or hope of contemporary school?</i>	547
Part 6.	
PEDAGOGY OF FREE TIME. TOURING AND TOURISM	
Pola Kuleczka <i>Selected aspects of quality improvement of touring education</i>	555
Paweł Prusak, Jadwiga Sala <i>Sightseeing and tourism as a determinant of quality of teacher's work</i>	563
Ewelina Poniedziałek, Marian Walczak <i>Shaping national, region and local identity of the successive generations of poles through the quality of formal, non-formal and informal education and teaching</i>	571
Kordowski Mirosław <i>The effectiveness of educating in the context of the need of shaping esthetic culture at after school activities</i>	587
Raisa Lewina <i>About realization the project "Educational Innovations" in the field of conducting and vocal performance at the University them. J. Kupala in Grodno</i>	601
Magdalena Cieślak <i>Pedagogics of music - the need to intensify interdisciplinary research process</i>	607
Małgorzata Gałczyńska, Marianna Styczyńska <i>Evaluation of free time a child early childhood education based on selected primary schools of the city of Kalisz</i>	615